

F3

Vysoká škola
ekonomická v Praze
Fakulta podnikohospodářská

T A
Č R

fph.vse.cz

Transpozice preventivní restrukturalizace do národní právní úpravy (implementace směrnice 2019/1023 o restrukturalizaci a insolvenční)

tento dílčí výsledek vznikl s finanční podporou TAČR

Doc. JUDr. Bohumil Havel, Ph.D. (CRI)
Mgr. Ondřej Zezulka (Ministerstvo spravedlnosti ČR)

Kolokvium v rámci výzkumného projektu TAČR TL02000467

Vysoká škola ekonomická v Praze
6. 3. 2020

Legislativní *background*

- Směrnice č. 2019/1023 a její nutná transpozice
- Insolvenční zákon
- Podle studií VŠE a CRI přes 90% podnikatelů žádajících o moratorium podle InsZ vykazuje úpadek více jak 3 roky zpět
 - Neochota včasného zásahu a přiznání chyby
 - Problém formálního řízení
- Cíle směrnice:
 - Prevence
 - Systém včasného varování
 - Snížení nákladů řízení a sanačních projektů
 - Neformální vyjednávání

Předpoklady a nástroje restrukturalizace

- Předpoklady
 - Riziko budoucího selhání (ne nutně hrozící úpadek)
 - Aktivní jednání dlužníka
 - Příprava sanačního projektu
 - Životaschopnost
 - Zásadní bezrozpornost portfolia nedotčených věřitelů
- Nástroje
 - Soukromoprávní negociace
 - Zapojení poradce, v případě potřeby zásahu soudu správce
 - Možná aktivace individuálního / všeobecného *stay*
 - Omezená publicita vyjednávání a řízení

Nový zákon o preventivní restrukturalizaci

- Ideová východiska
 - Hledání maximálně konsenzuálního řešení negociací
 - Neformální zahájení restrukturalizačních postupů mimo soudní řízení
 - Omezení nutnosti zapojení soudu
 - Minimalizace externích silových zásahů ohrožujících podnikatele, dobrovolná iniciace restrukturalizace, zachování kontroly nad provozem závodu (pozitivní motivační a psychologické aspekty)
- Snížení transakčních nákladů
 - pružný průběh úvodních fází
 - procesní lehkost
 - limitování nutnosti vynaložení nákladů na externí odborníky
 - daňová neutralita vůči reorganizaci
- Vyšší sanační potenciál v důsledku využívání nástrojů včasného varování (vyšší míra uspokojení pohledávek věřitelů)

Nový zákon o preventivní restrukturalizaci

- Preventivní restrukturalizace \neq rozšíření/alternativa insolvenčního řízení
- Odlišnosti od insolvenčního řízení
 - Podnikatel se nenachází se ve stavu úpadku nebo hrozícího úpadku
 - Účelem ozdravení životaschopného závodu a předcházení hrozícímu úpadku, nikoliv komplexní uspořádání majetkových vztahů
 - Neuniverzální kolektivní postup (neprobíhá *opt-in*, okruh dotčených stran k vyjednávání restrukturalizačního plánu vymezí podnikatel)
 - Procesní lehkost
 - Příležitost odchýlit se od striktních procesních pravidel insolvenčního řízení
 - Potenciálně výrazně rychlejší dosažení výsledku
 - Některé scénáře nevyžadují zahájení fáze soudního řízení

Vývoj transpozice v jiných zemích EU

- Některé členské státy již připravily návrhy transpozičních předpisů pro projednání parlamentem (NL, DE, PL, IT)
 - NL: tzv. „WHOA“ (*Wet homologatie onderhands akkoord*), výrazně flexibilnější než stávající sanační „*de surséance van betaling*“
 - inspirace britským Scheme of Arrangement
 - veřejná i neveřejná varianta, hybridní postup s mimosoudní a soudní fází, zachování plných dispozičních oprávnění podnikatele, flexibilní obsah restrukturalizačního plánu, možnost podnikatele vymezit okruh věřitelů dotčených restrukturalizačním plánem
 - předpokládaná účinnost 1. 1. 2021, [neoficiální předklad DeBauw](#)
 - DE: transpoziční předpis k preventivní restrukturalizaci bude publikován Q2 2020 (tzv. druhá šance publikována 12. 2. 2020 v §§ 286 seq. IO)
 - PL/IT: stávající restrukturalizační postupy zavedené v posledních letech vyhovují požadavkům směrnice, naplánovány pouze nepatrné novelizace
- Přibližně polovina členských států se nachází ve stádiu veřejných konzultací a přípravy transpozice (vč. ČR)

Základní otázky k diskusi

- Rizika intoxikace sanačního vyjednávání prvky insolvenčního řízení
- Nutnost účasti insolvenčního správce
- Nastavení pravidel pro prioritizaci průběžného (úvěrového) financování
- Postavení státu coby věřitele
- Daňové aspekty